

Бібліотеки відновлюватимуть благодійники

У Чернігові мають намір відновити дві обласні бібліотеки, які зазнали руйнувань під час бойових дій на Чернігівщині в 2022 році. Мова йде про Чернігівську обласну бібліотеку для юнацтва, яку зруйнувала російська бомба, та Чернігівську обласну універсальну наукову бібліотеку імені Софії та Олександра Русових, яка постраждала від артилерійського обстрілу міста російськими військами.

Чернігівська обласна бібліотека для юнацтва, що розташована поблизу стадіону імені Гагаріна, зруйнована на 90% під час авіабомбардування міста російськими літаками 11 березня 2022 року.

Її відновлюватимуть за гроші Світового фонду пам'яток, з яким вже підписали два меморандуми. Світовий фонд пам'яток – міжнародна організація, що займається збереженням культурної спадщини, а юнацька бібліотека – це пам'ятка архітектури (колишній музей Тарновського), тому Фонд опікується нею і фінансує відбудову в кілька етапів. На відновлення передбачили понад 220 тисяч доларів. Вже використано понад 35 тисяч доларів.

«Ці роботи фінансував Світовий фонд пам'яток. Перший меморандум був укладений у листопаді 2022 року, другий – у лютому 2023 року. За результатами пер-

Чернігівська обласна бібліотека для юнацтва

шого меморандуму було виділено кошти у сумі 35 тисяч євро, за які було проведено стабілізаційні роботи. Зокрема було накрито дах спеціальною плівкою, щоб не відбувалося руйнування внаслідок негативних природних факторів, – розповідає директорка департаменту культури та туризму, національностей та релігій Чернігівської ОВА Людмила Замай. – Другий етап робіт коштують 192 тисячі євро. Йдеться про стабілізацію будівлі, а не повне відновлення, та часткову реставрацію. В рамках другого меморандуму відбуватиметься відновлення тримільних стін та даху.

Я маю сподівання, що буде підписаний і третій меморандум, де буде внутрішнє оздоблення, і ми будемо відновлювати інтер'єри і комунікації, то як результат, буде повністю відновлений об'єкт культурної спадщини, пам'ятка архі-

тектури і наша візитівка в музей українських старожитностей Тарновського. У нас друга стадія проєкту має бути завершена в вересні. Тобто дах і стіни вже мають стояти до кінця вересня».

За планами архітекторів, відновлювати будівлю будуть за документами з історичних архівів із урахуванням думки істориків та краєзнавців. Загалом планують максимально використати саме автентичну цеглу, яка залишилася після демонтажу прибудови. Є ідея відбудовані ділянки стін позначити іншим відтінком кольору.

Окрім цегли, збирали й окремі елементи вцілілого оздоблення, які також повертатимуть на свої місця. На жаль, все відновити за рахунок цих матеріалів не вдасться через втрати. Тож нові матеріали ховатимуть всередину. Зокрема, сучасною буде й система мікроклімату замість груб та

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових

радянських батарей, які там були раніше.

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових була пошкоджена в ніч з 29 на 30 березня 2022 року під час чергового артилерійського обстрілу Чернігова збройними силами російської федерації. Як наслідок значно пошкоджені були дах, вікна, комунікації, інтер'єри, фасад.

Тут більшу частину робіт профінансує Український аграрний холдинг, і роботи вже підходять до завершення. Сума благодійних внесків складала вісім мільйонів гривень.

У ході ремонту бібліотеки імені Русових реконструюють історичний вигляд цієї пам'ятки – дах зроблять як на початку ХХ-го століття, зокрема відновлять ще одну вежу.

«Це приміщення має подвійний статус об'єкта культурної спад-

щини. Це у нас пам'ятка історії і пам'ятка архітектури місцевого значення. Тому також передбачає відповідну процедуру погодження до будь-яких робіт, – говорить Людмила Замай. – Ще минулого року в рамках виділених бюджетних коштів, ми використали більше 300 тис. гривень на поновлення вікон, яких там аж 18 було повністю розбитих. І з них ми за ці кошти змогли поставити 12 вікон, решта – шукали, звичайно, залучення поза бюджетом фінансування. Наразі благодійник нам відновлює повністю дах будівлі. І хочу наголосити на тому, що відновлення даху за часів незалежності відбулося вперше. Потім ще благодійник нам зробив вікна, на які не вистачило грошей, тепер у нас усі вікна є у бібліотеці. Зробив відкоси і планує ще встановити блискавкозахист».

Марія ПУЧИНЕЦЬ

У дитячій лікарні лікують навіть малюнками

ТЕРАПІЯ

Чернігівська обласна дитяча лікарня – це єдиний в області заклад подібного типу. Тут лікарі надають кваліфіковану медичну допомогу дітям з усієї Чернігівської області. І, окрім стандартного лікування, вони застосовують таку собі «арт-терапію». Тобто традиційне лікування маленьких пацієнтів поєднують з малюванням на різну тематику. На думку спеціалістів, це дає позитивний результат і прискорює одужання.

Малювання – це те, що діти дуже люблять, і те, що їх відволікає від негативу. Тому не дивно, що в Чернігівській обласній дитячій лікарні дають змогу дітям під час лікування виражати себе, малюючи.

У лікарні дають усе необхідне, а дитина вже сама малює те, що їй хочеться. Більшість робіт – це висловлення вдячності лікарям за їх роботу. Також діти малюють сонечко, квіти, будинки та веселку. Вражає те, що незважаючи на складні часи в країні, всі малюнки – яскраві.

«Дітки, які перебувають у нашій лікарні, можуть малювати будь-коли і все, що їм хочеться. Малювання – це як такий вид терапії. Дитина відволікається від хвороби таким чином. Також

це позитивні емоції, які йдуть тільки на користь діткам, – розповідає методистка Чернігівської обласної дитячої лікарні Наталія Ребало. – У нас усі дітки малюють: і більш дорослі, і малі. В мене є папір, фарби, олівці, фломастери, які роздаю їм.

Діти – це наше майбутнє, наша радість. Позитивні емоції для кожної дитини – це здоров'я, а для тих, хто перебуває на лікуванні, вони сприяють скорішому одужанню. Все, що є найкраще в світі, – це наші діти. Вони щирі, і творчістю вони передають тепло своїх сердець. Не буває якихось недоліків у ди-

на кожному підписане ім'я і вік автора, а ще відділення, в якому лікувалася дитина. Тут не викидають нічого, а навпаки зберігають і періодично в лікарні влаштовують міні-виставки з дитячими малюнками.

«Ми малюнки в жодному разі не викидаємо, – говорить пані Наталія. – Подивившись на картинки різних років, можна побачити, як змінюються дітки і їхні інтереси. Та радує те, що всі роботи мають яскраві кольори».

До речі, малювали діти навіть сидючи в підвалі лікарні під час бойових дій на Чернігівщині в лютому-березні 2022 року. Саме малювання відволікало їх від того, що відбувається довкола. Лікарі навіть організували тоді конкурс малюнків.

«Треба було чимось відволікти дітей, зайняти їх, – розповів в одному зі своїх інтерв'ю лікар травматолог Ігор Люткевич. – Тому лікарі придумали влаштувати конкурс малюнків. Взяли стопку паперу, олівці, фломастери і роздали дітям. Десь вибухи, поранені, кров – а діти сидять і малюють. Так, наші дітки – діти війни, але, мабуть, вони більше за нас будуть цінувати нашу незалежність».

Марія ПУЧИНЕЦЬ,
фото автора

тячих малюнків. Всі вони гарні, і несуть тепло цієї дитини, радість, щирість. Дуже часто подяку нашим лікарям дітки висловлюють саме малюнками».

За словами пані Наталі, за всі роки роботи в лікарні малюнків у неї назбиралося тисячі. І всі вони зберігаються, обов'язково

Нагородили двох медиків з Чернігівщини

ВИЗНАННЯ

9 серпня лікаря-педіатра-неонатолога Чернігівської обласної дитячої лікарні Володимира Любченка та начальницю медичної служби Чернігівського прикордонного загону Ірину Комлеву нагородили громадською відзнакою за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона». Номінація – «За самовіддане служіння українському народу, за мужність і стійкість у боротьбі за здоров'я українців, за свободу та незалежність України у війні з російським агресором».

З початком повномасштабного вторгнення Володимир Любченко не покинув своє робоче місце. Під час активних бойових дій на Чернігівщині у відділенні анестезіології з ліжками інтенсивної терапії для новонароджених та недоношених дітей перебували шестеро пацієнтів, троє з яких потребували проведення штучної вентиляції легень. Двоє новонароджених – з екстремально малою масою тіла при народженні (до 1 кг). Не було світла, води, тепла. Але завдяки злагодженої роботі співробітників відділення та зусиллям Володимира Михайловича всі дітки вижили.

Військова медик Ірина Комлева має позивний «Янгол». Завдяки її стійкості у період активної фази бойових дій на території області було врятовано сотні життів. Усі поранені прикордонники (їх тоді було чимало), які потрапили до її рук, залишилися живими.

Часто медикина сама була на волосині життя, рятуючи з-під обстрілів. Також почесну подяку отримав голова регіональної ради відзнаки «Орден Святого Пантелеймона» Чернігівської області, гендиректор КНП «Чернігівська обласна лікарня» Андрій Жиденко.

Часто медикина сама була на волосині життя, рятуючи з-під обстрілів.

Часто медикина сама була на волосині життя, рятуючи з-під обстрілів. Також почесну подяку отримав голова регіональної ради відзнаки «Орден Святого Пантелеймона» Чернігівської області, гендиректор КНП «Чернігівська обласна лікарня» Андрій Жиденко.